

Nyíri Attila

Tanító versek

*„A fiatal fa hamar lángot fog,
de hamar el is lobban”
népi bölcsesség*

A bige
(régí gyerekjáték)

*Egy arasznyi fadarab
kétoldalt kihégyezve,
Bottal ütsz rá: felpattan,
majd elütöd messzire.*

Égeraracsá, 2003. október 18.

*Alacsonyrendű igényeket kiszolgáló
értéktelen mű, művészi álarcban*

A giccs

*Korábban menny, pokol és a harmat,
Rózsa, délibáb, roppant ég boltja,
Majd érzelmi viharok színfoltja,
Könnytenger és szívszentély arattak.*

*A valóság hamis tükrözése,
Hivalkodó, ízléstelen köntös,
'Melyet érzelmes sziruplé öntöz:
Ő a silány mű könnyű művésze.*

*Járt utat járatlanért nem hagynak,
Az, amit mond: elcsépett, dagályos,
Ez, amivel bevon bűvkörébe.*

*Vagy humor vet véget a homálynak,
Vagy marad a művészet ragályos,
Máig sem legyőzött, betegsége.*

Égeraracs, 1996. november 19.

„Időszámításunk kezdetén
a jegyek egybeestek az
azonos nevű csillagképekkel”
Klepešta József - Rükl Antal

A HOLD a felelős

*Ezredévek óta figyel
pásztor és a szántó-vető;
Tapasztal, majd összerakja,
s továbbadja ezeket ő.*

*Mosolyogják, kinevetik,
zagyvaságnak tartják sokan;
A tudomány szemszögéből
nem létezik – bizonyosan.*

*Ám a Holdnak hatása van
emberre és növényekre;
Csillagjóssá sem kell válni,
hogy ezt bárki elismerje.*

*Nem árt tudni, mit tett a Hold
születéskor bölcsőjébe;
Vajon milyen növényekhez
vonzódik az életében?*

*Amikor a világra jött,
csillagjegyben állt a Holdja;
Amely nemcsak természetét,
növényét is megmutatja.*

***Tűz** jegyéhez tartozónál
az **akarát** a határozó;
Így lényéből kisugárzik
a tekintélyt parancsoló.*

*Növényei a gyümölcsök,
hüvelyesek és gabona;
Paradicsom, dinnye, a tök,
paprika és kukorica.*

***Föld** jegyéhez tartozónál
a **birtoklás** ténye a fő;
Megbízható, anyagias,
álláspontja szilárd erő.*

*Növényei a gyökerek:
hagyma, zeller, sárgarépa;
Fehérrépa, karalábé,
cékla, retek és burgonya.*

***Lég** jegyéhez tartozónál
a **tudás** az, 'mely hatalom;
Benne regés kíváncsiság,
s újdonságok vonzzák nagyon.*

*Növényei a virágok:
vidám, derűs tarkaság;
A karfiol, a brokkoli,
és merőben más, új fajták.*

***Víz** jegyéhez tartozónál
a **szeretném** a jelige;
Hisz' a „lassú víz partot mos”,
oly' termékeny képzelete.*

*Növényei a levelek:
spenót, sóska és káposzta;
A zöldhagyma, fűszerfélék,
teacserje és saláta.*

*Ha valaki olthatatlan
szomjat érez, s növénnel olt:
Onnan tudjuk, akkor hol állt
születése napján a HOLD.*

Égeraracs, 2001. szeptember 24.

A holdtípus meghatározása
(melléklet A HOLD a felelős című vershez)

1. – keresse ki az 1. táblázatból a születési évszámát.
  2. – keresse ki a 2. táblázatból a születési hónapszámát.
  3. – adja össze a két számot.
  4. – ehhez adja hozzá a születésnapjának számát. Aki szökőévben született még egyet.
  5. – amennyiben a végösszeg 27 vagy nagyobb, vonjon le belőle 26, 54 vagy 81-t; amennyiben a végösszeg 26 vagy kisebb, adjon hozzá még egyet.
  6. – ezután keresse meg a maradék alapján a 3. táblázatból a végeredményt.
- Példa → születési időpont: 1987. 10. 14. → évszám: 21, hónapszám: 27, születésnap: 14, végösszeg: 62, levonható: 54, maradék: 8.
Végeredmény: születéskor Holdja a → **Rák** jegyében állt.

1. táblázat: évszám

1900: 20	1920: 1	1940: 12	1960: 23	1980: 5
1901: 3	1921: 13	1941: 23	1961: 6	1981: 16
1902: 13	1922: 23	1942: 5	1962: 15	1982: 25
1903: 22	1923: 5	1943: 14	1963: 25	1983: 8
1904: 4	1924: 14	1944: 25	1964: 8	1984: 18
1905: 16	1925: 26	1945: 9	1965: 19	1985: 1
1906: 26	1926: 8	1946: 18	1966: 1	1986: 11
1907: 8	1927: 17	1947: 0	1967: 11	1987: 21
1908: 17	1928: 0	1948: 11	1968: 21	1988: 4
1909: 1	1929: 12	1949: 22	1969: 4	1989: 14
1910: 11	1930: 21	1950: 4	1970: 13	1990: 24
1911: 20	1931: 3	1951: 13	1971: 24	1991: 7
1912: 3	1932: 13	1952: 24	1972: 7	1992: 17
1913: 14	1933: 25	1953: 7	1973: 17	1993: 27
1914: 24	1934: 7	1954: 17	1974: 26	1994: 9
1915: 6	1935: 16	1955: 26	1975: 10	1995: 20
1916: 16	1936: 26	1956: 10	1976: 20	1996: 2
1917: 0	1937: 10	1957: 20	1977: 3	1997: 13
1918: 10	1938: 20	1958: 2	1978: 12	1998: 22
1919: 19	1939: 2	1959: 12	1979: 23	1999: 5

2. táblázat: hónapszám

január	—	0
február	—	4
március	—	4
április	—	8
május	—	11
június	—	14
július	—	17
augusztus	—	21
szeptember	—	24
október	—	27
november	—	3
december	—	6

3. táblázat: maradék alapján a csillagjegy

0, 1, 27, 28	—	Kos	(tűz)
2, 3, 4,	—	Bika	(föld)
5, 6	—	Ikrek	(lég)
7, 8	—	Rák	(víz)
9, 10,	—	Oroszlán	(tűz)
11, 12, 13	—	Szűz	(föld)
14, 15,	—	Mérleg	(lég)
16, 17	—	Skorpió	(víz)
18, 19	—	Nyilas	(tűz)
20, 21, 22	—	Bak	(föld)
23, 24	—	Vízöntő	(lég)
25, 26	—	Halak	(víz)

*Van gondolat, amelyet senki sem
ismerne meg, ha nem íránk le*

A lelkiismeret ereje

*Ne azt mondd, 'mit gondolsz,
csak amiben hiszel!
Mert az a szívnek torz
lelkiismeret lesz.*

*Hiába őszinte
életed értelme,
Nem lágyult a szíved,
ámbar sírva kérted.*

Égeraracs, 2000. október 17.

„A mesék a dajkák
mendemondái”

Platon

A mese születése

*A mese nem irodalom,
elsodró szóbeli közlés;
élteti sok csodás elem,
és tartalma roppant elmés.*

*Korlátlanul megváltozik
abban a tény gyakorlata,
fából és az égből így lett
égig érő fa valaha.*

*Azért kedves a szívnék, mert
a mesemondás igénye
párosul a meghallgatás
gyönyörűségével benne.*

*Időszerű való helyett
a képzelet teremt rögtön:
fűzött szóból lesz cselekmény,
és a mese világra jön.*

Égeraracsa, 2004. április 29.

„Boldog, 'ki a dolgok okait megismerhette”
Vergilius

A semmi a valami

*Hiába tudsz a sokról keveset,
mert az egészet meg nem értheted.*

Égeraracs, 1996. október 3.

*Az életben lehetsz hálás,
ha a holtad Nappá válás*

A székelylős magyar neve

*Temetésnél volt szerepe
a szemre tett lemezkének;
Volt, 'hol érme pótolta ezt,
s van, 'hol ma is ezzel élnek.*

*Anyanyelvünk megőrizte
ezt a szokást, mert érdemes,
A lesütött szemű ember
mai neve is: szemérmes.*

Égeraracs, 2002. augusztus 7.

*„A magyar nyelv alkalmas nagy hősök,
nagy tettek, nagy szerelmek megéneklésére”
Desbordes - Valmore*

A tudás népe
(velőske)

A magyar a tudás népe.

*„Jó, de miért? – azt kérdezték –
más is lehet utóvégre.”*

Nehéz nyelve magyarázza.

*A fejében van képesség,
hogy e nyelvet jól használja.*

Égeraracs, 1999. szeptember 7.

*„Az embert jobban győzik meg azok
az érvek, amikre maga jött rá, mint
azok, amikre mások jöttek rá*

Pascal

*A változékony öröklődés
(velőske)*

Kukorica nem hull érve.

A morzsolás mesterséges:

csutkájának így van érve.

Figyeld hát az öröklődést!

A változás lehetséges:

betartva az örök törvényt.

Kispest, 1996. december 7.

Van 13 hangunk, amelyre a latin nyelvben nincsen betű. Ezek: cs, gy, j, k, ny, ö, sz, ty, u, ü, z, zs, y

Ahogy a magyar sohasem beszélt (gondolatok I. Istvánra emlékezve)

Milyen szó a *sialia*,
hogyan van az, hogy nem értjük?
Urdu, nanaj, mingrel, ingus,
thaj, va, mon, csam vagy volapük?

Egyiken sem jelent semmit,
nem ezekkel van most bajunk.
Ahhoz, hogy ezt felfoghassuk:
a múltba kell elutaznunk.

Írásunkat s ős hitünket
István király eltörölte,
S az akkori magyar nyelvünk
helyébe a latint tette.

E nyelvnek az ABC -je
szegénységét bizonyítja:
Nincs egyetlen betűje sem
tizenhárom szép hangunkra.

Hívott papok ezt a hiányt
hallomásból úgy pótolták:
Írásukban több betűvel
helytelenül megalkották.

A Halotti Beszéd és más,
'melyek ekkor keletkeztek,
Elődeink beszédéből
nem őriztek semmit így meg.

Ez után a *sialia*,
amelyet ők hagytak így ránk,
Csak magyarul írva s ejtve
lesz érthető: ez a *zsályá* -nk.

Égeraracs, 2002. augusztus 20.

Magyarázat

<i>gimilc</i>	–	gyümölcs
<i>urdu</i>	–	ind nyelv
<i>nanaj</i>	–	mandzsu-tunguz nyelv
<i>mingrel</i>	–	kartvel nyelv
<i>ingus</i>	–	veinah nyelv
<i>thaj</i>	–	kínai-thaj nyelv
<i>va</i>	–	khaszi-nikobar nyelv
<i>mon</i>	–	mon-khmer nyelv
<i>csam</i>	–	indonéz nyelv
<i>volapük</i>	–	az első mesterséges nemzetközi nyelv

*Az aszúszőlő mennyisége határozza meg
azt, hogy az aszúbor hány puttonyos*

Aszúkészítés

*Tokaj és környékén
az ősz száraz, hosszú.
Ennek hatására
készül el az aszú.*

*Erjedni nem képes,
sok benne a cukor.
Rendes borba öntik,
ahol végül kiforr.*

*A Botritisz penész
a fürtöt ellepve
Nemes rothadással
zsugorítja össze.*

*Egy gönci hordóhoz
csak puttonnyal téve
Készül el az aszú
nemes borra érve.*

*Emelem poharam
a szőlőművelőkre!
Ők keltik palackban
nap tüzeit életre.*

Égeraracs, 2002. október 25.

Magyarázat

*egy gönci hordó – 140 liter
egy puttony – 35-40 liter*

*Az önségtés ösztönös módja
már, ezredévek óta, bevált*

Az egészséges élet alapelve

*Az emberi test épségére hatott,
Panaszok alapján fejeződnek ki,
És kell a betegségeket kezelni.
Test – lélek – szellem egysége így adott.*

*Mindig világos volt mindenki előtt:
Elfáradt testnek jó lesz aludnia,
S mozogni kell, ha túlteng energia.
Erre törekednek hatékony mezők.*

*Így az energiák számunkra, ahogy
Ellentétesen vagy kiegészítve,
Egymásra hatásban, az összetevők.*

*A kiegyensúlyozatlan állapot
Egyensúlyra való ösztörekvése,
Állandó mozgásban: az életerők.*

Kispest, 1996. január 19.

*Ha megvan az összhang,
tudj azonosulni is!*

*Az elemek – védszellemek
(velőske)*

*A természet nagy kincsestár.
Vézna, ványadt város lakó:
ez a sok kincs terád is vár!
Hogyan élsz az elemekkel?
Kerülni kell túlzást – ha jó –,
s higitani napfényt is kell!*

Égeraracsa, 1999. május 13.

„Majomnak már nem érsz semmit,
embernek pedig ostoba vagy”
Fáy András

Az utánzó
(velőské)

Utánzó tört fel a csúcsra.
Azt gondolta, az is elég:
példaképét 'ha másolja.
Nem érte el így az eget.
Elveszett, mint egyéniség,
csak ég és föld közt lebegett.

Égeraracs, 2000. július 26.

„A valóság és a képzelet együtt teremti
meg az egyensúlyt a gyereknél
a felnőttéválás folyamatában”

Kunitzer Szonja

Bábel tornya tehet róla

*Mindenki szereti
a saját nemzetét,
ott, ahol született,
s lehunyja a szemét.*

*Bábel tornya – okkal – ,
'mely eszembe jutott,
ott, ahol a nyelvünk
összezavarodott.*

*Felvetődik bennem:
a sok nép – mily' furcsa –
miért haragszik úgy
mindje a másikra?*

*Azóta pusztít mind,
– indoka így régi – :
csak azért, mert nem az
ő nyelvét beszéli.*

Svábhegy, 2008. május 15.

„A népnyelv a nép ajkán élő köznyelv”
Dengl János

Bakafütyürütyü

*Hogyan hívták Hódmezővásárhelyen
a puskát – ezt tudja, 'ki nem zöldfülű;
Szép neve volt, érdemes megjegyezni,
mert úgy nevezték: bakafütyürütyü.*

Kispest, 2000. december 15.

*„Nem tud mindenki
mindent megtenni”
népi bölcsesség*

Baráti jótanács

*Szemmel nézz előre,
lélekkel a múltba!
Akkor a jelenen
hatalmad lesz újra.*

*A tudomány eszköz,
gyomlálj s ültess bátran!
A törekvés benned
célra mutat, társam.*

Égeraracs, 2003. június 26.

*A tyúk rokona a pulyka,
gyöngytyúk és a páva*

Baromfik

*A kakas az apa,
itt a tyúk az anya.
A gyerek a csibe,
ellepi a pihe.*

*Felnő a kiscsirke,
jérce lesz belőle.
Tojik tojasokat,
nem egyet, jó sokat.*

*Köztük a hazai:
a magyar parlagi.
Hogyha sok kakas van,
belőlük lesz kappan.*

*A gácsér az apa,
a tojó az anya.
A gyerek a kiskacsa,
tele van a hasa.*

*A gúnár az apa,
a tojó az anya.
A gyerek a kisliba,
nincs is benne hiba.*

Égeraracs, 1995. november 16.

Magyarázat

jérce — a tyúk neve 6 hetes korától
1 éves korig
kappan — ivartalanított kakas

*A boldogság az élet legalapvetőbb,
végső valósága*

Benned van ?

*Az igények elől járnak,
Mögöttük a lehetőség,
'Melyért minden nő, férfi ég,
Aki most él, csak a mának.*

*Szerinted mi a boldogság?
'Mikor beteljesül a vágy.
Fáradt testnek ilyen az ágy,
És betegnek az orvosság.*

*Vágy, ha erős, kaput zárhat.
Az életnek így célja lett,
Mert leszűkült a valóság.*

*Boldog, 'kit szeretve várnak,
Igénytelen. Elégedett,
És benne van az oldottság.*

Suhl, 1997. november 19.

*„Dolgos népet ha látsz a réten,
Köszöntséd őt, köszöntséd szépen”
Benedek Elek*

Bevésődhetne már

*Jól tudja az úr és jól azt a szolga:
Nem hosszú a nap, 'kinek sok a dolga.*

Égeraracsa, 2003. augusztus 1.

*„Először iszom az egészségemre,
azután a feleségem férjére, végül
magamról sem feledkezem meg!”
tréfás köszöntő*

Borok

*A jó bor : siker,
a rossz bor : csiger.*

Kispest, 1999. február 20.

január	—	Fergeteg hava
február	—	Jégbontó hava
március	—	Kikelet hava
április	—	Szelek hava
május	—	Ígélet hava
június	—	Napisten hava
július	—	Áldás hava
augusztus	—	Új kenyér hava
szeptember	—	Földanya hava
október	—	Magvető hava
november	—	Enyészet hava
december	—	Álom hava

ősi elnevezések

Büszke vagyok..

*A hónapok latin nevét
világunk is átvette,
Nálunk külön nevük is van:
büszke vagyok – így – erre.*

*Január a télhó hava,
február a télutó,
Március a tavaszelő,
április a tavasz hó.*

*Májusban van tavaszutó,
nyárelő a június,
Július a nyárhó hava,
nyárutó az augusztus.*

*Szeptember így az őszelő,
és ősz hó az október,
A november már őszutó,
s a télelő december.*

Kispest, 1999. december 25.

*„A hitványság és a kiválóság által
különbözik minden jellem”
Arisztotelész*

Csak jellem ?
(velőske)

Az embernek jellem kellett.

Jobból-balról jó és gonosz

áll ott bárki válla mellett.

Bármilyen a jellem végül,

– A megítélés gondot okoz –

mit sem ér az jóság nélkül.

Égeraracs, 1996. október 23.

„Nincs olyan szemenszedett hazugság,
amelyre ne akadna tanú”

Plinius

Csakis akkor...

(velőské)

*Hazugságban, füstben élünk,
Ámítás és zűrzavar van
tudás helyett most köröttünk,
Ismerd fel, hogy mi a káros!
És hogy lelked halhatatlan,
akkor benned nincs több káosz.*

Égeraracsa, 1997. május 11.

Magyarázat

káosz — zűrzavar

*A tényt bárki beláthatja:
mindenkinek van csillaga*

Csillagimádat

*Csak rajtad áll vagy bukik; milyenné lesz a sorsod,
mivel túlnyomórészben önmagadnak alkotod.*

*Egy esetben juthatsz a csillagokig éltedben,
hogyha a dicsőségért megküzdesz keményen.*

Égeraracs, 2004. július 26.

„Az égi hadseregben Napunk
csupán közkatona”
Flammarion Kamill

Csillagtarokk

Az izzó naptányér kápráztató fénye
Szelídebben égő vörösre változott:
Látóhatár mentén a vastag légréteg
Mevámolta a fényt, a Földre zúdulót.

Naplemente után még mindig láthatlak
Polgári szürkület kék derengésében.
A Nap 6 fokkal van látóhatár alatt,
A Földtől 8 percre és nem pár fényévre.

A csillagok izzó óriási napként
Tűnnek fel lassanként a sötét égbolton,
S a csillagászati szürkület legvégén
Szikráznak egyre, vagy változnak pillogón.

A látóhatárhoz közel eső fények
Szinte hunyorognak, annyira vibrálnak,
Árasztva a legkülönbözőbb színeket:
Nem csillagként hatnak, hanem kis gyémántnak.

Kis-kis korongocskák láthatók az égen,
Róluk egyenletes, nyugodt fény árad ki.
Ezek nem csillagok, 'ki azt hiszi, téved,
Bolygóknak nevezzük, s Földünknek társai.

Fényesebb csillagok feltűnőbb csoportját
A régi időkben már összekötötték,
S a csillagképeket, 'melyek így adódtak,
Regés hősökrol vagy állatról jegyezték.

A csillagképeket ma arra használjuk,
Hogy megjelöljük a területet velük,
Ahol a csillagot az égen találjuk,
Íly egyszerű ez, ha ismerős a nevük.

Göncölről – a híres táltosról – nevezték,
A magyar mondákból, a Göncölszekeket.
Megértette fák és madarak beszédét,
S kocsikázik ott, fenn, mivel az égre ment.

A meglévő távot ötször is felmérve
A szekér két hátsó csillagán keresztül:
Ez a Göncölmása nem nagy csillagképe,
És a Sarkcsillagot benne meglelhetjük,

E pont körül fordul meg az öreg Földünk,
A vándorok erre szegezik szemüket.
Lehet, hogy ezt nézte pusztában az ősiünk,
S mi is, körbeülve égő tábortüzet.

Jelentős a Napnak látszólagos útja
Különböző égi csillagzatok között.
Állatörvnek hívták Felső-Egyiptomban,
S az elnevezése úgy látszik, hogy örök,

A görög-római eredetű nevek
Váltak általában ismertté minálunk:
Vízöntő és Halak, Kos, Bika és Iker,
Rák az Oroszlánnal, és a Szűz jön hátul.

(♋ - ♌ - ♍ - ♎ - ♏ - ♐)
(♑ - ♒ - ♓)

Mérleg és Skorpió, majd a Nyilas és Bak,
Ezzel a sor zárul, előlről kezd újra.
Egy-egy hónapon át takarja azt a Nap,
Ahogy a Földünknek előrevisz útja.

(♐ - ♑ - ♒ - ♓)

Bolygórendszerünkön kívül vannak mások:
A Tejútrendszerben csillagok garmada.
Sőt, már messze-messze – fényévekre – látok,
Mégis itt, e földön van számomra haza.

Kispest, 1995. október 5.

*Távoliakban keressük azt,
ami a közelünkben van*

Egy - én

*Sehol máshol a világban
többes száma nincs az én -nek,
Csak a magyar érzékeny
az egy én -t is egyén -nek,
Sőt teszi még többes számba,
s megjelenik így az: ének,
Erre legjobb bizonyíték
maga a szó: az egyének.*

Kispest, 1998. december 19.

*„Mennél alázatosabb,
annál gyalázatosabb”
népi mondóka*

***Egyen-S ?**
(velőske)*

*Némely ember alázatos.
Olyan mélyen, mint egy pince,
és ez már-már gyalázatos.
Hogy ez milyen eredetű?
Nem tudom, mert a gerince
„egyenes” , mint az S betű.*

Égeraracsa, 1997. július 11.

*Egy csepp olaj többet ér,
mint két rossz szakmunkás*

Egy-sóval

*Ha elakadsz egy dologgal,
ok nélkül, vagy talán okkal:
Ne törődjél tanácsokkal,
s ne foglalkozzál szitokkal!
Légy megfontolt, vagy másszóval:
többet érsz el egy szem sóval!*

Égeraracs, 1998. október 3.

„Erre járt a fiakeres,
akit épp' a fia keres”
közismert kínrím

Eleink utazása

*Lófogatú kocsik sora
járta be az utcákat,
Maradjon meg emlékképpen,
felsorolok néhányat:*

*Gumirádli, landauer
meg a parádés kocsi,
Fiáker, ekvipázs, bricska,
s még lehetne folytatni.*

*Hintó, kordé, cséza, batár,
kabriolet volt régen,
Homokfutó, szekér, konflis,
komfortábli más néven.*

*Aztán járt a postakocsi,
s mást is jelzett a fogat:
Trojka, négyes, ötös, hatos
mutatta a módikat.*

*Hajdanán is irigyeltek
tulajdonost, hatalmat,
Bár a kocsik megváltoztak,
az ember – ő megmaradt...*

Kispest, 2004. december 1.

Magyarázat

<i>hintó</i>	– nyitott vagy fedett, négykerekű fogat
<i>kordé</i>	– kétkerekű taliga
<i>cséza</i>	– könnyű, négykerekű kocsi
<i>batár</i>	– rugókon lógó (fekvő), fedett, üveges hintó
<i>kabriolet</i>	– könnyű, kétkerekű, egylovas fogat
<i>homokfutó</i>	– könnyű, magas, nyitott, négykerekű kocsi
<i>szekér</i>	– igaerővel vontatott négykerekű teherszállító
<i>konflis</i>	– egylovas bérkocsi
<i>gumirádli</i>	– tömörgumi-abroncsos kerekű bérkocsi
<i>landauer</i>	– négyülékes hintó, lehajtható tetővel
<i>parádés fogat</i>	– úri hintó
<i>fiáker</i>	– kétlovas bérkocsi
<i>ekvipázs</i>	– könnyű úri fogat
<i>bricska</i>	– magas, négyülékes, könnyű lovas kocsi

*A kémia szó Egyiptom
régi nevéből származik*

Elemek

*Az ókori görögöknél
mások voltak az elemek,
bár sok ásványt ismertek már,
mi több, megkülönböztettek.*

*Empedoklész négy elemet
sorol föl csak, mint létezőt,
ez a föld, víz és a tűz is,
s hozzávette a levegőt.*

*Az elemek többféleből
rendeződnek mindig össze,
egy elemhez két másfajta
tulajdonság van rendelve.*

*Így lett a föld száraz, hideg,
a víz pedig nedves, hideg,
a tűz elem száraz, meleg,
s a levegő nedves, meleg.*

*E felfogás ezer évig,
s a nép között még ma is él:
tűzvész- , árvíz- kár esetén
elemi csapásról beszél.*

Kispest, 2005. március 12.

Magyarázat

Chami – fekete föld országa

*A sokféle irányzat:
alázat vagy gyalázat?*

Elfér a folyamban

*Betilthat túlzó
alkotást, bármit,
Ezzel a móddal
létet hosszabbít.*

*Menjen nyugodtan
csak minden tovább,
Előbb vagy utóbb
megfojtja magát.*

*Csipetnyi fűszer
a jó művészet,
Sok sót – töményen –
már nem élvezhet.*

Égeraracs, 2004. november 19.

*„A sikeres emberek igen kevésbé
éltetik az életet”*

Leacock István

Elkerülő

*A rangkóróság is elevenbe vág,
mint örökletes hiányosság.*

Kispest, 2002. március 29.

*„Akkor jó abbahagyni az alvást, mikor
a legjobban esik” – csak nem könnyű
bölcс megállapítás*

Érdemes ?

*Ismeretlenül dicsérem pár sorban,
s szeretnék kezet szorítani vele;
Mert igaza volt, amikor azt mondta,
hogy: „ki korán kel, maga esik bele” .*

Égeraracsa, 2000. október 9.

„Tehetség az, aki többet tud,
mint amennyit tanult”

Osváthi Ernő

Értékelés a művészetben

*Lehet előadás vagy kiállítás,
a nézők között sok az úrhatnám.
Túltéve a született nemeseken
megjátszva pöffeszkedik – mondhatnám.*

*Véleményt alkot, ítéletet közöl,
amit állít, az cérnaszálon lóg.
Nem önmagát adja, saját véleményét,
jelszókat mond a nagyképű hajbók.*

*Látom, hasraesik ő bármi előtt,
ha valami új s valamiben más.
Elsöpri a következő nemzedék,
e körforgásban nincs végállomás.*

*Értékes-e az, ha kopott és régi?
Régeből is kihull, ami férges.
Idő igazolja a maradandót,
bár véleményed ül, az időd véges.*

Kispest, 2010. november 24.

Magyarázat

sine nobilitate (sznob) – nem nemesi származású

*A gondolat végtelen,
így elfogyni képtelen*

Értelmet ad

*Megérthet bármit, ám akkor lesz csak tartalmas az élte,
ha van az embernek jól kialakított véleménye.*

Égeraracs, 2003. augusztus 11.

„A világ tele van olyasvalamivel,
aminek megvan mindene ahhoz,
hogy a világban lehessen”

Köznapi közhely

És tovább él...

*Most DNS-eső esik,
Tovaterjed a vidéken,
És ezt azért tették, teszik,
Hogy ez a faj tovább éljen.*

*Utasítás-eső esik,
Nem képletes az igazság,
Pelyhes pihék viszik, lesik,
Hogy a magot elhullassák.*

*Fanövesztő-eső esik,
A központi tár: adatbank,
Számára csak az létezik,
Hogy egyedül a gén a rang.*

*Magterjesztő-eső esik,
Gyapot, barka ne pihenjen,
Színjáték ez, majd levetik,
Hogy az élet tovább menjen.*

Kispest, 1997. január 8.

„A munka majdnem imádság”

Fekete István

Felemelt

'Míg egyedül voltam,
mondtam meséket;
Szemem bezárva
szárnyalt a lélek.

De megjött keletről,
ős lánggal égett;
A számat befogva
űz, hajt, kíséretet.

'Hol eddig sötét volt,
vakító fény lett:
„Ne álmokat szőj,
gondolat-képet!”

„Magot hint földműves,
nézd: az az Élet!
Ő őrzi egyedül
az örökséget.”

Kispest, 1999. február 12.

„Báránfyfelleg, kaszásfelleg az égen,
sok eső lesz meglásd ezen a héten”
paraszti regula

Felhőjáték

*Pára van a levegőben,
kicsapódva felnő;
Ha közel van: köd a neve,
ha távol, úgy: felhő.*

*A cseppecskék lassan esnek,
közben párolognak;
Így a felhők alakja is
könnyedén változhat.*

*Finom **fátyolfelhő** lebeg
CIRROSZTRÁTUSZ néven;
Nap és a Hold körül alkot
fénygyűrűt az égen.*

***Pehelyfelhő** a magasban,
ezt hívják **CIRRUSZ** -nak;
Árnyékokat nem is vetnek,
és jégtűkből állnak.*

*A **CIRROKUMULUSZ** fehér
pamacs vagy gombolyag;
Az égen, mint **báránfyfelhő** -k,
sorokat alkotnak.*

***Gomolyfelhő** a **KUMULUSZ**,
de magasra nem ér;
Sima aljuk sötéteskék,
a tetejük fehér.*

***SZTRÁTOKUMULUSZ** van télen,
sok a sötét foltja;
Mint **réteges gomolyfelhő**
az eget takarja.*

***Rétegfelhő** lesz a **SZTRÁTUSZ**,
esők után főleg;
Alacsonyan száll, mint a köd,
gyorsan járó tömeg.*

***NIMBOSZTRÁTUSZ** igen vastag,
Nap sem tűz át rajta;
Esőrétegfelhő -ként vész
esőcsíkba alja.*

*A **NIMBUSZ** az **esőfelhő**,
'mely néha bajt kavar;
Különösen, ha jéggel jön,
s kitör a zivatar.*

*Viharos **förgetegfelhő** -n
villám hasít eget,
És **NIMBOKUMULUSZ** néven
a nyomunkba ered.*

*Rezgő harmat, suttogó szél,
báránfyfelhő égen;
A lelkébe gyökerezett
a magyarnak régen.*

Égeraracs, 1999. július 23.

Ha akarsz élni...

Fenntartható fejlődés

*Milyen bolygón akarunk is élni,
Valójában milyenen élhetünk?
Jövőnkben lesz mivel szembenéznünk,
És lesz, amitől lehet még félni!*

*Erdőirtás és talajelhordás,
Fogyatkozó növények világa,
Gerinces fajok kipusztítása,
Kén, ólom, radioaktivitás.*

*Az ember már egyre inkább érzi,
A folyamatnak mint szabhat gátat:
Ez a hír fejlődésbe-állítás.*

*Az adott kincseket nem fecsérli,
És környezetkímélően gyártat.
Nemzetközi szinten ez kihívás.*

Kispest, 1996. február 8.

„Ha vízem van, bort iszom,
Ha vízem nincs, vizet iszom”
A bubelnyiki malom felirata

Fröccsvers

A tiszta víz némává tesz,
bor magában elbutít.
Ezért a bor szikvízzel jó,
Goethe erre így tanít.

A hígítás művészete
nem egyszerű tudomány,
Ahogy' alább elmesélte
egy vendéglős cimborám:

Egy rész borral, egy rész vízzel
kisfröccs készül javából,
A **nagyfröccs** -höz egy rész víz kell
s két adag a borából.

Három bornak, két rész víznek
már **házmester** a neve,
Két rész a bor, a víz három,
bizony ez már csak **vice**...

Négy az egyhez bor – víz arányt
háziúr -nak nevezed,
Egy rész borból, négy rész vízből
lakófröccs -öt hoz neked.

Ha – például – megszomjazol,
– kiadós volt az ebéd –
Egy rész bort és két rész vizet:
hosszúlépés -t rak eléd.

Más kérdés, ha nyeréskedni
akar néhány vendéglős;
Szaporítva a bort vízzel,
még csak nem is szégyenlős.

De ezek mind rajt'vesztenek,
turpisságuk kiderül;
Vízből bort csinálni csak a
Bibliában sikerült.

Kispest, 1998. december 20.

Magyarázat

A 2 rész bort és 3 rész vizet tréfának is hívják

*„Gyomnak nevezi az ember
azokat a növényeket, amelyek
érdemeit még nem ismerte fel”*

R. W. Emerson

Gaz-e a gyom ?

*Van, 'ki hamis,
van, 'ki igaz;
más így a gyom,
és más a gaz.*

*Ártó a gaz,
hasznos a gyom;
legfeljebb ezt
még nem tudom.*

Égeraracs, 1998. június 2.

A jogos önvédelem sohasem reménytelen

Ha rám hallgatsz

(velőské)

Sodor már az ár magával.

Szembezállni felesleges:

erőszakos, ez is rávall.

Tanácsolom, bár nem félek,

– Bárkinek, 'ki helyet keres –

csendesebbek a víz-szélek,

Kispest, 1997. január 18.

*Számunkra a hehezet
jelent kissé nehezet*

Hangterjedelmek

*Legmagasabb hang a **szoprán**,*

*Ezt követi **mezzoszoprán**;*

*Majd az **alt** jön szépen, sorban,*

*Aztán átvált a **tenor** -ra.*

*A **bariton** mélyebb fekvés,*

*S **basszus** -sal lesz kész az egész.*

A szólamok terjedelme

Két oktávot ölel egybe.

Csodás hang volt, ma is szárnyal:

Yma Sumac négy oktávval.

Égeraracs, 1999. május 25.

Magyarázat

*női énekhang – szoprán, mezzoszoprán, alt
férfi énekhang – tenor, bariton, basszus*

*Sok népszokás kiveszőben,
őrizzük meg, nincs oly' bőven!*

Háztűznéző – leánynéző

*HÁZTŰZNÉZŐ esetében
a megkért lány rokonsága
ellátogat a legényhez,
s nézik: milyen gazdasága.*

*LEÁNYNÉZŐ esetében
a legény, aki látogat,
és a leány szüleinél
– kérés előtt – mond bókokat.*

Égeraracs, 2001. november 25.

Hiányos hieroglifák

*Volt, vagy nem volt Egyiptomban
az a szörnyű, sok csapás?
Valószínű, hisz' említi
a Biblia, nem vitás.*

*Akkoriban Egyiptomban
írástudó sok akadt,
Ám jól megírt történelmük
kihagyja e dolgokat.*

*A csapások számottevők,
mégsem szól a leírás;
És hogy miért hiányzik ez?
mert csak mese, semmi más!*

Égeraracs, 2001. augusztus 13.

Magyarázat

*hieroglifa — kőbe vésett írásjel
hieratika — bőrre festett írásjel
demotika — egyszerűsített alak*

*Mit adjunk a vendégnek?
Elsősorban: megbecsülést*

Igazi házigazda

*Jellemző rá még az a képesség,
hogy van benne kellő szív és érzék.*

Kispest, 2000. március 3.

*„Élni annyi, mint cselekedni”
R. M. du Gard*

Inkább küzdj !

*A munka küzdelem,
a küzdelem: gyönyör,
A restség tétlenség,
a tétlenség: csömör.*

Kispest, 1996. március 25.

„A jó bűnbak olyan, mint a villámhárító:
levezeti a felesleges feszültséget, s
békességet teremt maga körül”

Immermann Károly

Ismert volt...

*Ide vagyok szúrva
A szekér végébe:
Tartom a rakományt,
nem dőlhet – tőlem – le.*

*A szalma nélkülem
rakoncátlankodna,
Hú! milyen méregbe
gurulna a gazda.*

*Rakta a szekeret
öregje, ifjonca;
Formára rúd vagyok,
névre meg rakonca.*

Kispest, 2000. december 30.

„Hibákat elkövethet az ember, ha
úgy akarja, csak fel ne építse őket”
J. W. Goethe

Ízlésformálás

A díszítő ösztön túltengő lehet,
ha felismeri az alkotója,
hogy a múltól, melyet épp befejezett,
a két kezét karba nem fonhatja.
Ekkor jelennek meg az „élők” között
úgynevezett állandó elemek,
a kezelésük távolról sem kötött:
növényeket felváltják a díszek,
Használt fénycsövek és gumiabroncsok
veszik körül csakhamar az embert,
színes üvegek, kiürült dobozok,
és gyorsan megtelik velük egy kert.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohasem előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.

A sűrítés nem jelent kicsinyítést
úgy, ha a fölöslegest hagyjuk el,
a jó megoldás, amelyet így ígért,
hogy lényeges az, amit kiemel.
A tipegő oly védelme a kertnek,
mint házban a szőnyegvédő szőnyeg,
'melyre még nyíl is helyeznek,
s végül le kell venni a cipődet.
Az emberi test és mozgás a lépték,
'mely megfelelő mértéket kíván,
senki sem kéri azt, hogy tipegtessek
világ csúfjára apró lapocskán.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohasem előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.

A kerttet kilátás köti a tájba,
ahogy szálakkal pók a pókhálót,
a kölcsönvett táj szépségét kínálja,
és leköti az őszinte csodálót.
A természeti tér: fák és a bokrok
a tájat így hozzák a kertbe,
a mesterséges díszek és virágok
a szépséget kizárják eleve.
A kicsinyes díszek fojtók, fullasztók,
'míg a nyitott tér szabadságot ad,
távoli szépségre nyílnak meg az ajtók
és ez az, amely nyugtatólag hat.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohasse előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.

Még boldog volt az, aki nem ismerte
mennydörgés elfajzott unokáját:
a fűnyíró gépet, 'mely világszerte
bűzfelhővel okoz agyrázkódást.
Nem is olyan régen csendben érték el
a szemet, lelket gyönyörködtető
rövid pázsitot, nem zajongó géppel,
és hangtalan juhoké a jövő.
Forduljunk újra kaszához, sarlóhoz
legalább is a magánkertekben,
a köztereken úgy is gondot okoz
a díszítés ápolási szinten.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohasse előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.

*Akármerre járunk szerte hazánkban,
találkozunk kerítéscsodákkal,
ezek nem voltak ámítók korábban
túlcsorduló érzelmvilággal.
A hivalkodó egymáson túltevés
nem éppen a vendégmarasztaló,
a befektetett összeg nem is kevés,
s a szemlélő elkápráztatható.
Sok a kerítés ma még az országban
jelképesen és valóságban is,
holott a fejlődés legfőbb vívmánya:
határtalanság, amely nem hamis.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohase előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.*

*A dísz bőkezűnek mutatja magát,
holott fukarság fattyúhajtása,
„jó lesz a kertbe...”, ha céltalanná vált,
régii helyén így lesz maradása.
A kertben uralkodják a vidámság
oda nem illő kacatok nélkül,
mulandók ugyan a kertii cicomák,
örök az ízléstelenség végül.
A gyermekkor meg nem hosszabbítható,
ha elveszett, visszahozhatatlan,
a túléltség komikuma a való,
'mely tragikus, megbocsáthatatlan.
Ha mozgásunkat lehetetlenítjük,
úgy nem jutunk sohase előbbre,
az sem megoldás – és jobb, ha elhisszük –,
hogy törpéket teszünk a tetőre.*

Égeraracsa, 1996. augusztus 20.

*Olvass figyelmesen,
ne légy türelmetlen!*

Jegyezd meg !

Ameddig fel nem nősz, követendő szabály:

Ne legyen a tojás okosabb a tyúknál!

Égeraracs, 2004. június 6.

*„Házi ellenség a test:
friss a rosszra, jóra rest”
népi mondóka*

Jótanács

*Idős korba úgy érhetsz el:
Ehetsz, ihatsz, de mértékkel!*

Égeraracs, 1998. augusztus 16.

Juhok

*Itt a kos az apa,
a birka az anya.
A gyerek a bárány,
'mely szelíden néz rám.*

*A szamár vezeti,
a juhász tereli
A nyáját, s kutyája,
puli fut utána.*

*Járnak erdőn-mezőn,
odakinn: legelőn.
Télen is subában,
s nem meleg szobában.*

*Toklyó általában
fiatal korában.
Birka lesz a jerke
majd, ha felnőtt – persze.*

*Hazai fajtája:
racka és cigája.
Ürü lesz a kosból
s a juhtejből túró.*

Égeraracs, 1995. november 5.

Magyarázat

- toklyó — a juh neve 13-24
hónapos korában
jerke — az egyévesnél fiatalabb
nőstény bárány neve
ürü — fiatalon ivartalanított kos

*Ezen a világon sok a látnivaló,
de lefokozza a sok-sok borrháló*

Kárhozatos kiadások

*A borrháló szúnyog,
szúnyog, 'mely tárcádba szúr.
Mindenki megfizeti,
legyen az szolga vagy úr.*

*Régen is volt, ma is van,
nem változott itt semmi.
Obolust a hajósna
mindenki megfizeti.*

Kispest, 2006. november 27.

Magyarázat

*obolus – pénzérme, amelyet a halott
szájába tettek, hogy a révész
átvigye a folyón a túlpartra*

Kecskék

*Itt a bak az apa,
a nőtény az anya.
A gyerek a gida,
a kis ugrabugra.*

*A juhok rokona,
az ember gondozza.
Igénytelen állat
kis kecskeszakállal.*

*Hálás, ha táplálsz,
ellát egy családot.
Ezért lett a neve:
szegények tehene.*

*Ha szabadban legel,
nagyon vigyázni kell.
A rügyet lerágva
kárt okoz a fákban.*

*Ugrása: bakukrás,
sajátos mulatság.
Szarvával megkerget,
még fel is öklelhet.*

Égeraracs, 1995. november 25.

*Ahhoz, hogy semmin se
csodálkozzál, tudni kell!*

Kettős tagadás

*Az üresség mindig látszólagos,
Tudnivaló, a tárgyban magában.
Ez nincs benne a tanult tudásban,
Érzékelhetik: a gondolatok.*

*Az ember sivár lelkivilága,
A penészszagú tárgyilagosság,
Az átmenetek, bárhogy kimossák:
Minden üzenet rögzül a tárgyban.*

*Van az emberben bármi a múltból?
Csak a lélek bírja a terhelést,
S a test a lélek erőpróbája.*

*Többekkel ellentétben ott, ahol
A **nincsen semmi** öskifejezést
A magyar nép nagyon jól használja.*

Égeraracsa, 1995. november 3.

Vigalomban kedves lehet:
a lányoknak csapni szelet

'Ki szelet vet...

Hazájuk van a szeleknek,
Róluk sokat is regélnek.
Nézzük meg hát! hol, mit fújnak,
S mit nevezünk – így – **tájfún** -nak?

Romboló szél, viharosan
Ott fúj Kelet-Ázsiában.
Afrikában **számum** kavar,
Forró, száraz homokvihar.

Dalmát parton fúj a **bóra**,
Északról jött viharzóna.
Száraz, meleg, ha száll a **főn**,
És az Alpból lefelé jön.

A **sirokkó** párás, déli,
Földközi-tenger melléki.
A **tornádó** nagy forgószele,
Indiában s USA -ban él.

Keletről jön Háromszékre,
Hideg, száraz a **nemere**.
Egyenlítő felé fúj át,
Több szél is van: ez a **passzát**.

Indiában a **monszun** vár,
Oda-vissza part körül jár.
A dél-francia **misztrál** – hegyi,
Száraz szele csak északi.

Forró égöv **ciklon** -t teremt
Partvidéken és tengeren.
Mexikói-öböl partján
Bősz orkán dúl: a **hurrikán**.

Szél tavasszal vizet áraszt,
Zsebet kutat, utast fáraszt.
Széllel bélelt ember is él,
S eszme, 'melyet elfújta a szél...

Kispest, 1999. december 29.

*Az elegendő a kevésnél
több, a soknál kevesebb*

Kis mennyiségtan

*Igen gyakran gondolkodunk
Az életben fogalmakban,
Számszerűen mennyiséget
Jelölünk, de nem pontosan.*

*Összeszedni kis csokorba
Egy részüket megpróbálom,
Kerek érték: száz fő, 'kikre
Vonatkozik számításom.*

*Egy-két személy – szinte senki,
Öt-hat ember, a – néhányan,
Nyolc-tíz között csak – kevesen,
Tizenöt-húsz a – jópáran.*

*Tíz-tizenöt lélekszámmal
Vannak – viszonylag kevesen,
Húsz és harminc közt – negyedrészt
Az elnevezés helyesen.*

*Harminctól a harmincötig
Viszonylag sok – van valóban,
Harmincöt és negyvenöt közt
Bizony lehetnek így – sokan.*

*Negyvenöt s ötvenöt közt van
Felerésze – az egésznek,
Ötvenöt és hatvannál már
A nagyon sok -ról beszélnek.*

*Hatvanastól-hetvenesig
A – rengetegen -t használjuk,
Hetven és a nyolcvan között
Háromnegyed lesz a számuk.*

*Nyocvantól-kilencvenötig
Rendkívül sok – a neve, és
Kilencvenöt-kilencvennyolc
Között van – majdnem az egész.*

Égeraracs, 1999. április 24.

Magyarázat

*számtalan — nagyon sok
végtelen sok — rendkívül sok
teljes létszám — 100 ember
tengernyi — millió fölött
végül van a megszámlálhatatlan*

*A költöző madarak – kellően megerősödve –
csak ősszel és tavasszal vonulnak*

Kőborló kajlárok

*Egyrésze a madaraknak
oly' nyugtalan fajta,
Nem tud s nem is akar szokni,
mert valami hajtja.*

*Nincsen fészük, nincs fióka,
mi sem tartja helyben;
Vonulásuk így húzódik
át az egész éven.*

*A vándorló természetnek
nem parancsol szükség,
Belső kényszer űzi őket,
nem pedig az éhség.*

*Ragadozók is készítetik
költözésre őket,
Élelmet is hajszolhatnak
élve rossz időket.*

*Pár nélküli agglegények,
meddő vénasszonyok,
S az özvegyek együttesen:
Kőborló kajlárok,*

*Vannak, melyek szórakozva
váltják a helyüket,
Szűk kör avagy tágasabb is
lehet a terület.*

*Küzdhetetlen erő hajtja
emerről amarra,
Ők országok csavargói
mindent odahagyva.*

Égeraracs, 2002. június 21.

*Így a Hubble-féle
állandó is csökken*

Kozmikus kölcsönhatások következménye

Hihetetlen az, ami van; lehetséges volna mégis?

Határozott idő alatt feleződik még a fény is.

Kispest, 2006. április 16.

Közzétett közhelyek közlése

*Körülöttem áramlik valami,
Ami olyan, mintha fontos volna,
És csak az a csodálatos rajta:
Nem akarnak érteni, hallani.*

*Ami látható: kicsi s egyszerű,
Az óriás csak a láthatatlan.
Én vagyok az, aki állhatatlan,
A vakok között élő egyszemű.*

*Nagy lendülettel kell kimondani
A jólismert, köztudott dolgokat,
Így válik ténnyé, szóvá a betű.*

*A mondatokban semmi új, ami
Személyes érzés, nem is fontosak,
Mert így ömlik szét bennünk a derű.*

Kispest, 1996. december 16.

„Emlékezzél a forrásra, ha iszol!”
népi bölcsesség

Kutatásunk → kutatásunk

Feladatunk: kutatásunk,

Buzogj tisztán friss forrásunk!

Kispest, 2002. november 28.

Kutyák

*Itt a kan az apa,
a szuka az anya.
A gyerek a kölyök,
barátsága örök.*

*Kedves vadászkutya
a szép magyar vizsla.
Ismered a kuvaszt,
'mely mindig megriaszt?*

*Három magyar fajta,
okos pászorkutya:
Komondor és puli
meg a kicsi pumi.*

*Vadakat hajt, kívár
a gyors magyar agár.
Nézd! milyen kis bohó
az erdélyi kopó.*

*Versem végén itt áll
leírva a szabály:
Ne kínozd és ne bántsod,
becsüld meg a kutyát!*

Égeraracs, 1995. november 10.

„A költő csak addig szabad,
míg az első szót le nem írja”

Frost Róbert

Látható ?!

Vak

lovak

a bányallovak,

Vak

tavak

a kiszáradtak,

Vak

havak

a lehullottak,

Vak

javak

a széthullottak;

Vak

szavak

a ki nem mondtak,

Kispest, 1996. február 23.

„Balsorsban őrizd meg lelked egyensúlyát!”

Horatius

Lélektest

*A lélek az, amely szükséges a testnek,
bár testünk váz csupán, de lelkünknek a tár.
Hidd el! lélek nélkül a test balgán tesped,
mert a lelkünk szárnyal és testünk a határ.*

*Az alantas ösztön oly testnek lakója,
és lelketlen munka minden tennivaló;
'Hol léleknek semmi keresnivalója,
és nincs rajta áldás, lélekstimogató.*

*Az ember lelkes lény, ez tagadhatatlan,
érzések forrása egész robbanásig;
Beliül olyan lehet, mint hevített katlan,
fel sem tűnik ekkor, 'mit gondol a másik.*

*Igazat mondsz vagy sem, a lelked van rajta,
de van 'kit nem kínoz a lelkiismeret;
Az álnok a fejét nyugodtan lehajtja,
többek között erről is felismerheted.*

*Velünk van lélekben, aki együttérez:
jóindulat-sugár irántad, irántam,
Ha nem is szószerint, egyre többet ér ez
emberfarkassá vált, kegyetlen világban.*

Égeraracs, 1996. szeptember 22.

Nem elég a művészet iránti szeretet

Lelkiismereti kérdés

*Minden művész álmodozó,
nagy szomjúság gyötri;
ha dicsőség mozgatója,
nem művész ő — senki!*

*Am őszinte hivatással
s tehetséggel áldott,
önmagát is feláldozó,
nyerhet egy világot.*

Égeraracs, 2005. május 25.

*Deres, kesely, fakó
s a pej lószínek jó*

Lovak

*A csődör az apa,
a kanca az anya.
A gyerek a csikó,
őt simogatni jó.*

*Más néven az apát
még ménnek is hívják.
Ebből lett a ménes,
'melynek száma véges.*

*A csikós kergeti:
a ménest tereli,
Pattogatja lován
karikás ostorát.*

*Van nóniusz fajta,
s jól futó paripa.
A terhet cipelni
jó a muraközi.*

*Szamár a rokona,
szürke, fehér, barna.
Keverékük öszvér,
a pónitól eltér.*

Égeraracs, 1995. november 4.

Magyarázat

*deres — sötét szín fehér szálakkal
kesely — homokszín a ló lábán
fakó — szürkésárga szín
pej — rozsdabarna szín
nóniusz — magyar tenyésztésű ló
paripa — ivartalanított mén*

Inkább a lakóhelyhez ragaszkodik

Macskák

*A kandúr az apa,
a nőtény az anya.
A gyerek a cica,
puha szőre: sima.*

*Éles a hallása,
hát még a látása.
Fogja az egeret,
és nem is keveset.*

*Úgy él köztiünk ma is,
mint egy kicsi tigris.
Rokona a párduc,
oroszlán és hiúz.*

*A szeme alakul:
sötétben kitágul.
S változik, egészen
keskeny csíkká, fényben.*

*Leesve majd mindig
a talpára esik,
És ha elégedett,
dorombol eleget.*

Égeraracs, 1995. november 26.

*Egy időben, egymás mellett,
két írásjel hogy' lehetett?*

Magával vitte

*A su-me-ri rossz olvasat,
bármit is mond Oppert, Labat.
Rovást használt, bár volt ott ék- ,
a sze-me-re törzs — nemzetség.*

Kispest, 2002. március 23.

*A vallás csak emberi alkotás,
a Fényben való Hit: alapkö*

Magyar kiváltság

*Az Isteni Tudás
a földi tudással
régen egyesült.*

*Megszületett a Mag,
s a Tudás hatalma
hozzánk így került.*

*Magyar a népevünk;
Tudás népe vagyunk,
ez is kiderült.*

*Ebben a sötétben,
ha a fényt megőrzöd:
minden sikerül.*

Kispest, 1999. március 1.

„A helyesen végzett metszéssel
egyensúlyi állapotot teremtünk”
Mohácsy Mátyás

Más ág

*Ahány ház van, annyi szokás
minden korban, tudd meg – hétkás!
Más szín, más táj, más nyafogás;
változunk, ez nem is vitás.
Más érték van, más faragás;
legyen torzó avagy formás.
A valós hit méltán csodás,
mert más a hit, s más a vallás.
Az, amiért lehetsz hálás,
tündöklő fény: a ragyogás.
Csak a másság, tudod – hétkás! :
ezekre mind nem megoldás.*

Kispest, 2000. március 16.

„Az a nyelv a legtökéletesebb,
amely a legkevesebb szóval
a legtöbbet fejezheti ki”

Jespersen Ottó

Mást jelent

Hogyha valamit keresek,
A találni szót használom.
Lelni keresetlen lehet,
Véletlenül, kis barátom.

Ürességben megjelenő
Valamire a szó: ritka.
Más dolgok közt fordul elő
Bármilyen itt-ott: gyér szó titka.

Eredményes küzdelemre
Két szavunk van, higy nekem!
Diadal, ha dicsőséges,
Egyébként csak győzelem.

Nép esetén, embereknél,
Különböző az eredet.
Ha azonos eredet él
Nyelvvél együtt: az a nemzet.

Kispest, 1999. január 20.

*A szólások alakja személyben,
időben és módban is változhat*

Meglehetősen különböznek

*Hasonló két kifejezés,
jelentése még is más.
Használatban derül csak ki,
mit is takar a szólás.*

*Mind a kettő esetében
benne van a szépsége.
Nem izgatja magát az, 'ki
nem veszi a szívére.*

*A másiknál erkölcsileg
nem lesz felelőssége,
Ha valaki nem vállalja:
nem veszi a lelkére.*

Égeraracs, 2005. augusztus 15.

*Azelőtt a mű dicsérte a mesterét,
ma a mester dicséri a művét*

Megtéveszthet

*A művész alkot révületben,
'melynek alapja az ifilet;
A mesterember tudatosan
irányítva néz le minket.*

Kispest, 2002. december 27.

*„Hegyen hó,
Völgyben tó;
Harminckettő
Egy se jó”
népi mondóka*

Megváltozott

*Vált a név is, mert vált az idő,
az öregkor csak; idősödő.*

Kispest, 1999. február 1.

*Magad lehetsz és nagy,
ha tudod, hogy ki vagy*

Melyik az igazi ?

*Mire tanít az iskola?
Szép, magasztos elvekre,
amely nélkül igazodni
nem tudnánk az életben.*

*A fiatal nyitott, hívó,
az idős meg gyanakvó;
Elrejtí azt, amit gondol,
mint a valót a sok szó.*

*Mire tanít meg az élet?
Gyakorlati tettekre,
'mely nélkül az emberiség
az életben elveszne.*

*Tanítson az iskola is
saját, önös érdekét?
Erőszak és rámenősség
az alapelv nem lehet!*

*Mit is tegyünk? Minek higgyünk?
Annak, amit fülünk hall,
vagy amit csak szemmel látunk;
mert kétfelé vált a dal.*

*Gazemberség és hiazugság
jellemezi így ezt a kort,
amely álnok hitszegéssel
az erkölcsön ül most tort.*

*Gyakorlati lett a világ,
nem törekszik igaz'ra;
Az emberi értékeket
gyakran a pénz mozgatja.*

*Szó és a tett egybeforrhat,
majd csak lesz rá alkalom;
Magadban higgy, s vezéreljen
belülről a bizalom !*

Égeraracs, 2000. szeptember 20.

*Hazája valószínűleg Kína,
1730 körül hozták be*

Mi a hibiszkusz ?

*Tudod-e, mi a hibiszkusz?
Nagyanyáink szép virága,
Amely cserépbe ültetve
Ott állt mindig ablakában.*

*Volt rózsaszín, fehér, sárga,
Ám legszebb a sötétvörös;
Félteni és óvni kellett,
Biztos helye volt: örökös.*

*Virágzásokor mozdítani
Nem volt szabad; s hogy' hívják ma?
Csak felnőttként tudtam meg azt:
E virág a mályvarózsa.*

*Van egynyári változata,
'Mely virágzik a fagyokig.
A mályva miért közönséges:
A hibiszkusz szebben hangzik?*

Kispest, 2000. december 21.

„Az időmértékes vers eltér a
magyar nyelv hangsúlyától,
sőt a jambus ellentétes vele”

Benedek Marcell

Miénk lehet

*A rendszerünk határa már,
Való igaz, elhagyható.
A képzelet, a kis világ,
Közel került – tanítható.*

*De faggatom a végtelent,
Amely ma már tulajdonunk;
Milyen hosszú lehet az út?
Igaz? hamis? amit tudunk.*

*Urán, radon, atomsugár,
Lebeghetek anyagtalan,
Viszont így nem határozom
A tényeket haszontalan.*

*Előbb-utóbb belátható
A lényeges valódiság.
Beteljesül a küldetés:
Miénk lehet a nagyvilág.*

Égeraracsa, 1996. november 21.

„...és mint a futók, átadják az élet fátylát”

Lucretius

Miért, teher Ő ?

*A gyerek ünnepi csodavárás,
Rejtett anyaölből testetöltve nő,
A mélyből gyöngyragyolóban felhozás,
Visszatér újra a tetté vált erő.
Hát miért teher Ő és terhies a nő?*

*Önfeledt egymásba kapaszkodás,
Csontkezű télben a tavaszt ígérő
Csendesült öröm, mint néma fohász,
Kísértő remény, világba éledő.
Hát miért teher Ő és terhies a nő?*

*Áldott állapot, várandós vagy más,
Örök ősi parancs, 'mely már alapkö:
Átadott örökség, gén-folytatás,
Így az újulás biztossá tehető.
Hát miért teher Ő és terhies a nő?*

*Nem mérhető gyönyör az anyaság,
A teremtésben egyedül szereplő
Közös életek, összetartozás,
A hitre épít a sorsát feltevő.
Hát miért teher Ő és terhies a nő?*

*Így a gyermekkori papás-mamás
Csillogó selyemszállal sorsot szövő,
A vágy a jelen, mint múlt folytatás,
És a család szeme fénye: a jövő.
Hát miért teher Ő és terhies a nő?*

Égeraracsa, 1996. szeptember 1.

*„Az öregkornak három kezdeti jele van. Az első
a rövid távú emlékezet gyengülése. A másik
kettő... a másik kettőre nem emlékszem”*

Ismeretlen szerző

Mit is akartam ?

*Az idegsejtek nem osztódnak,
Ha nem érik őket ingerek
Vagy egyéb serkentő módszerek:
Öregednek vagy elpusztulnak.*

*Amit mindenki észrevehet,
'Ki nem volt feledékeny soha,
És nem tudja, hogy ennek oka
Az emlékezetromlás lehet.*

*Az emlékképek tárolódnak,
Így sok minden észben tartható,
Továbbítva a töltéseket.*

*Ha néhanapján kikapcsolnak,
Erre hivatkozni nem való:
Cserbenhagyott az emlékezet.*

Égeraracsa, 1996. július 28.

*Az életben legyen összhangban
az öröm a lehetőségekkel!*

Mondd, ó mondd !

*Szeretetre van most szükség,
áradjon is, mint a fény!
Áradjon úgy, mint az illat,
és költözzék énbelém!*

*Nyitott, nagy könyv ez az élet,
előtted van állványon.
Csukott szemmel a lapjait
nem nézheted – belátom.*

*Feltáruló ragyogásban,
'hol nincs sötét, semmi gond;
Miért nem tudsz – nyitott szemmel –
élni te is? Mondd, ó mondd!*

Égeraracs, 1997. augusztus 25.

*A lélek élete különböző
utazások hosszú láncolata*

Múlt és jövő

A múlt ringató, lassanjáró hintó:

Emlék, amely megszokottan húz.

A jövő robogó, párnázott vonat:

Sejtelem, 'mely rideg és még nyúz.

Sopron, 2002. február 22.

Magyarázat

news (nyúz) – újdonságok

*A kor igényeinek megfelelően
alakítsd a megőrzött hagyományt!*

Napkeletnek

*A japánok – mint testvérek –
megértik a magyarokat;
Távolba vész közös múltunk,
kevés az, 'ki arra kutat.*

*Tisztelettel rég Nihon -nak
nevezik a hazájukat,
Ennek Naphon jelentése
ural-altáj köz-öst mutat.*

Égeraracs. 2002. július 30.

*„Mindenből lehet semmi, de a
semmiből nem lehet minden”
Köznapi közhely*

Nem lesz...

Emberé a munka,

Istené az áldás.

Tetszik ez vagy sem:

ebből nem lesz váltás!

Kispest, 1999. január 10.

*Az a földoszlop, amely a felszín
eredeti magasságát jelzi: a földbaba*

Nem szebb ?

*Tudod-e, hogy mi a neve
Szatmármente a vizeknek,
'Melyet a folyó otthagyt,
S 'melyből tófiókák lesznek?*

*Nem holtág és nem is vadvíz,
Névet kapott mindahány.
Árpád-kori gyönyörű és
Magyaros a: halovány.*

Kispest, 1999. február 11.

*„A világos elme megérteti azt,
amit maga sem ért meg”
Valéry Pál*

Népi bölcsesség

*Kotlós alá csibét dugni
felesleges, hidd el nékem!
Ha héja jön, s el kell futni:
maguktól is bújnak szépen.*

Égeraracs, 1998. április 10.

*Ölelésnél két energiarendszer
rezeg együtt bizalomban*

Ölelés

*Ölelni szép,
ölelni jó.
Kedvet fokoz,
ez látható.*

*Önzetlennek,
jónak nevel;
És teletölt
érzelemmel.*

*Elűz magányt,
legyőz félést.
Bizalmat ad
az ölelés.*

*Nagy étvágyat
fékez végül.
Öregedés
lassul, szépül.*

*Ha ez így van,
lesz rá okom:
Hogy hazámat
átkarolom.*

Kispest, 1998. március 20.

*A félelem ikertestvére a szeretet.
Minél jobban szeretünk valamit, annál
jobban reszketünk, hogy elveszítjük*

Őrizd !

*Őrizd meg értékeidet a sötétben,
hogy megmutathasd majd azokat a fényben!*

Kispest, 1996. március 3.

*A jelalakok az energia égi üzenetét hordozzák.
A két K betű alkalmazása – Magyar Adorján
szerint – a szóban → $\diamond$, a szó végén → $\updownarrow$*

Ősi írásunk betűsora
(megzenésítve)

$\updownarrow - \updownarrow - \chi - \uparrow - \mathbb{H} - +$
A – Á – eB – eC – eCs és eD,

$\mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \oplus - \mathbb{A} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K}$
E – É – eF – eG – eGy és eH,

$\updownarrow - \updownarrow - \updownarrow - \diamond - \updownarrow - \mathbb{A}$
I – Í – eJ – két eK és eL,

s jön sorban a többi jel:

$\odot - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathbb{D} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K}$
eLy – eM – eN – eNy – O – Ó – Ö – Ő,

$\mathfrak{K} - \mathbb{H} - \mathbb{A} - \updownarrow - \updownarrow - \mathfrak{K}$
eP – eR – eS – eSz – eT – eTy is jő',

$\mathbb{M} - \mathbb{M} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathbb{M} - \mathbb{H} - \Upsilon$
U – Ú – Ü – Ű – eV – eZ – eZs – kész,

észbe róni nem is nehéz.

Égeraracs, 2005. június 27.

*A darabok csak elemek,
a kész mű viszont szerkezet*

*Összeeskábált fércmű
(velőske)*

*Bármilyen készül: van nyersanyag.
Eszközzel lesz kész a való',
mert a kéz már művet farag.
Legyen formánk igényes, szép!
Dívdáb munka korántsem jó,
a fércmű nem lesz példakép.*

Égeraracs, 2000. augusztus 26.

Összefüggő tények

*Fizikus fejében jön létre a képlet,
Gyakorlattá teszi a mérnöki tábla:
Kezek alkotnak a tervei alapján;
Fizikusnak így a mérnök szakmunkása.
Felhasznált eszköze a számtan és mértan,
Amely képzeletünk valós találmánya;
A lélektan figyel a szüleményekre
Azzal, hogy agyunk e termékét vizsgálja.*

Kispest, 2002. december 29.

Pecsenye, vagy sem ?

Sült húsnál és pecsenyénél

különbséget a zsír adja;

Sülnél a zsírt hozzáadjuk,

pecsenye süll saját zsírban.

Kispest, 2001. április 11.

*„Rózsa, szegfű, zsálya,
csak hervadás várja”
népi mondóka*

Pihetőkendő

*Rokokó kor hölgyeinél
is pihgett a kebel,
A kivágást takarták el
e lenge kendőcskével.*

Kispest, 2001. január 10.

Pislákoló csillagokról

Szép nyári estéken felnézek az égre,
Csillagok járását az eszembe vésve.
Mesél a sötétlő mennybolt ragyogása,
Van annak százados, ősi nagy csodája.

Feltűnik-e rajt' az **Északi Korona**:
Kilencnél több csillag jut a szembogárba?
Pásztorok csillaga a ragyogó **Ökrész**,
Mellette az útsáv alighanem elvész.

Fénylik a **Hattyú** -nak – keresztalakjában –
Világító farka már kettéváltan.
Kettévált Jézusnak, amikor hajdanán
Kitért a részegnek dülöngélő útján.

Szegélyezi ez a hosszú **Hadak Útja** -t,
Ennek történetét már kevesen tudják:
Széthullott Atilla nagy hun birodalma,
Székely maradt csak az erdélyi havasban.

Megsemmisítéssel fenyegették őket
A szomszédos – rájuk acsarkodó – népek,
Végső pillanatban jött segítségükre
Hős Csaba vezérünk s égi kísérete.

Rendet vágott köztük Atillának fia,
Harcedzettek voltak – valahány dalia.
Harci mének nyomát őrzi napjainkig:
Az égen csillagos patkónyomuk látszik.

Méhészeknek régen is kívánságuk volt:
– Mézszüret idején legyen borús égbolt!
Nagy Medvé -vel állnak harcban, hogyha fénylik,
Ellopja a mézet az utolsó cseppig.

Az **Esthajnalcsillag** kontárkodik bele
A halványuló **Hold** merengő fényébe.
Félszemmel pislognak az ég mécsesei,
Elmondtam, 'mit tudtam, megyek is aludni.

Égeraracs, 2001. augusztus 19.

*Van, 'hová úgy illik a remek,
mint számárra a bársonnyereg*

Próbamunka

*Mit takar a remek szavunk?
Régen darabot jelentett.
A jelentés elhalványult,
S csak a céh őrzött „**remek**” -et.*

*A vándorló céhlegény így
E művével mesterré vált.
Céhen kívül nevet kapott:
A himpellért vagy a kontárt.*

*A szigorú törvényeket
Rombolta le véglegesen
(Az) érdek felszámolására
Kialakult szabad verseny.*

Kispest, 2002. március 31.

Magyarázat

*kontár – céhen kívüli mesterlegény
elnevezése az Alföldön
himpellér – ugyanannak a neve a
Dunántúlon*

*Egy magyar akó : 54,3 liter
egy pesti akó : 50,8 liter*

Régi szavak

*Ósi szavak, régi dalok,
színük már kissé fakó.
Tudja-e még ma valaki,
ha kérdik: mi az akó?*

*Úrmérték volt réges-régen,
s hogy hány liter lehetett?
Nem egységes, a pestivel
hatvan icce tele lett.*

Kispest, 2001. január 6.

*Amíg görcsösen élsz
nem lehetsz boldog*

Reménytelen ?

*Az Ember vak, amíg él,
néz, de nem lát: hol a cél.*

Égeraracs, 1999. szeptember 5.

*A költő a márkás kölni finom
illatához, a rímfaragó a pacsuli
elviselhetetlen szagához hasonlít*

Rímfaragóknak

*Itt élsz-e köztünk valóban?
A lényegét mondod ma is?
Érzed-e, hogy mi a hamis,
Vagy csak nyomtatsz a malomban?*

*Rendelkeztél valamivel,
Vagy újra kellett kezdened?
Tőled kérdezem ezeket,
S úgy hidd, ez engem érdekel.*

*Tudod, hogy mit hoz a holnap,
Vagy számodra ez már homály?
Tanítsz, 'mikor bánsz a rímmel,*

*Vagy csak sötétben tapogatsz?:
'Mit leversz, az kristálypohár,
S nem látsz tisztán, a lelkeddel.*

Kispest, 1995. június 17.

*Mosoly, kacaj vagy hahota,
vigyor, röhej és nevetés
közül melyik illik oda?*

Rokonértelmű szavaink

*Sok esetben a szók, szavak
különböző alakúak,
Jelentésük a hasonló,
s értelmében rokon a szó.*

*Akármikor, akármelyiket
alkalmazni nem is lehet.
Az egyik szó többet jelent,
mint a másik; van egy sorrend.*

*Közönséges, ünnepélyes,
finom, gyöngéd, nem mellékes.
Goromba vagy lekezelő,
tiszteletet kifejező.*

*Csúfondáros, erős, gyenge,
s megvetés is lehet benne.
Egyszer egyik, másszor másik
lesz alkalmas, ez már látszik.*

*Mindig csak egy az igazán
odaillő s találó ám!
Helyes használatban a szó
ésszerű és helyénvaló.*

Égeraracs, 2006. május 8.

*Ne csak karácsonykor érezzük,
hogy mennyire fontos a másik!*

Rokoni kapcsolat I

(vérségi alapon)

(velőske)

A rokont jól kell ismerni.

Testvér neve a szülőknél

nem nagybácsi és nagynéni.

*Ő a **bácsikánk** s **nénikénk**.*

Csak nagyszülők esetén él:

*a **nagybácsink** és **nagynénink!***

Kispest, 2000. december 10.

Magyarázat

<i>bácsi</i>	–	<i>a szülők fivérei</i>
<i>néni</i>	–	<i>a szülők nővérei</i>
<i>nagybácsi</i>	–	<i>a nagyszülők fivérei</i>
<i>nagynéni</i>	–	<i>a nagyszülők nővérei</i>

*Az alkalmazkodás az együttélés
körülményeinek feltételeihez
való ésszerű hozzáállás*

Rokoni kapcsolat 2 *(nem vérségi alapon)*

*Bejön az idegen,
kitenni nem lehet.
Ipa és a **n**apam
már kedvemre tehet.*

*Idegen, ha lehet,
másutt isten áldjon!
Jobban szeretem, ha
megölel az **á**ngyom.*

*Nézem az idegent
hűvös komolysággal.
Örömmel zeng számról
süves-komaság dal.*

*Családtaggá válhat
idegen, ha **v**ejem,
Ahogy' lányomból lett
másutt **m**eny – remélem!*

*Hogy a rossz idegent
szívembe fogadjam?
Inkább hideglelés
törjön csak ki rajtam!*

Kispest, 2002. december 6.

Magyarázat

<i>ipa</i>	—	<i>após</i>
<i>napa</i>	—	<i>anyós</i>
<i>sógor</i>	—	<i>a férj vagy feleség fivére (öcs vagy bátya)</i>
<i>sógornő</i>	—	<i>a férj vagy feleség nővére (húg vagy néne)</i>
<i>süv</i>	—	<i>a testvér férje</i>
<i>ángy</i>	—	<i>a testvér felesége</i>
<i>vej</i>	—	<i>a lányom férje</i>
<i>meny</i>	—	<i>a fiam felesége</i>

*A kapcsolatokat könnyű elmagyarázni,
de rendkívül nehéz megértetni*

Rokoni kapcsolat 3 (testvérek)

*A családban minden fiú
mindig **fivér** valójában;
Fiatalabb köztük az **öcs**,
az idősebb pedig **bátya**.*

*Családban az összes lánynak
mindig **nővér** lesz a neve;
Fiatalabb köztük a **húg**,
az idősebb pedig **néne**.*

Kispest, 2002. december 7.

Magyarázat

öcsém	bátyám	húgom	néném
öcséd	bátyád	húgod	nénéd
öccse	bátyja	húga	nénje
öcsénk	bátyánk	húgunk	nénénk
öcsétek	bátyátok	húgotok	nénétek
öccsük	bátyjuk	húguk	nénjük

*„Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
És áhítattal ejtsétek a szót,
A nyelv ma néktek végső menedéktek.”*

Reményik Sándor

Rövidül

*Az idő lesz kevesebb,
Vagy forgása hevesebb?
Találkozunk, kérdezünk,
Közben hol jár az eszünk!*

*A válasz nem érdekes.
Kérdés sem, 'mit felteszesz.
Ahol lehet rövidítsz,
Így szavakban van a vicc.*

*Mit jelent az, hogy tök jó?
Magyarázni nem való.
Pedig ez még nem nehéz:
Tökéletesen jó, s kész!*

Kispest, 1997. január 7.

*A „save our souls” csak egy lehet:
mentsétek meg lelkeinket!*

S. O. S. magyarul

*Az S. O. S. rádiós vészjelzés,
amely azt jelenti: mentsetek meg!
Ezt adja le a süllyedő hajós,
ha veszélyben vannak az emberek.*

*Van ennek magyar megfelelője,
’melyből – mint végső reményből – meríts.
Életveszélyben lévő érzi át,
amikor közli: Siess – Ó – Segítség!*

Égeraracs, 2004. szeptember 4.

*A művészet remekeibe való elmélyülés
ugyanúgy boldoggá tesz, mint a szerelem*

Sallangmentesen

A dísz lehet egyszerű,

nem cicomázott kép.

A sallang felesleges,

a cifra még nem szép.

Égeraracs, 2001. május 2.

Sertések

*Itt a kan az apa,
az emse az anya.
A gyerek a malac,
megfogod, ha szaladsz.*

*A kanász az őre,
s hajtja legelőre
A csürhét már reggel,
'mikor a nap felkel.*

*Estére jön haza
s kerül újra ólba.
A kis disznó: süldő,
de moslékon felnő.*

*Kihajtja a kondás
tavasszal a kondát,
Ősszel kerül vissza
erdőből az ólba.*

*Kell a kukorica,
várja mangalica.
A kanból lesz ártány
disznótorra várván.*

Égeraracs, 1995. november 5.

Magyarázat

*süldő — növendéksertés 5 hónapos
korától 1 éves koráig
ártány — fiatalon ivartalanított kan*

Szarvasmarhák

*A bika az apa,
a tehén az anya.
A gyerek a borjú,
'mit bámul: újkapu.*

*Bikákat a gulyás,
teheneket csordás
Tereli gulyában,
vagy éppen csordában.*

*Kint legel a gulya,
hazája a puszta.
Már tavasztól őszig,
de a szürke végig.*

*Ellenben a csordát,
reggel, ha kihajtják,
Visszahajtják este,
hogy legyen tejecke.*

*Az üsző nem vendég:
fiatal növendék.
A tinó, ha véniül,
ökör lesz legvégül.*

Égeraracs, 1995. november 4.

Magyarázat

- üsző* — a fiatal nőtény szarvasmarha neve az első ellésig
tinó — az ivartalanított bika neve 4 éves koráig
ökör — az ivartalanított bika neve 4 éves kora után

*„...ha valaki azt hiszi, hogy erre az atyai szeretetre
kap valamit, menjen a Sóházhoz, próbálja meg, de
tudom, hogy csak egy verdung sót sem kap érte”*

Vas Gereben

Szellemes szókép

*Az újkortól a forradalomig
királyi tulajdonjog volt a só.
A Sóház pénzváltóként szerepelt,
és mint tároló s egyben elosztó.
Királyunknak sóhoz való joga
ezernyolcszáznegyvennyolcban szűnt meg;
Feladatát az állam látta el,
és a hivatal is bezárt végleg.
A továbbiakban nem működött,
ezért hiába ment bárki oda.
Elintézhetetlen ügyre mondják
ma is: „menjen a sóhivatalba!”*

Kispest, 2006. december 17.

*A könyvek ára olyan galád:
vonalkód mögé rejti magát*

Szellemi gyarapodás

*'Ki könyv nélkül akar tanulni, ráfizet;
olyan az, mint szitával merni a vizet.*

Kispest, 2000. január 4.

Szemben az árral

*Tetszik vagy sem, sugárözönben élünk,
A hagyományainkat felváltja más.
Olyan jelenség, mint atomrobbanás,
Amelytől megváltozik a vérképünk.*

*A betegség is, mint minden szenvedés,
Valójában nevelő eszköz lehet,
'Mely az egész emberiségből ered,
S javításunkra talált a teremtés.*

*A hétköznapi életben van részünk,
'Melyben kevés a fordulópont-távlat,
Csak egyén számára nő a terhelés.*

*Ha a test erői győznek; nem félünk,
Egyensúly esetén idültté válhat,
Ha az erők gyengék; jön a temetés.*

Kispest, 1997. január 25.

*A számítógépekkel a kapcsolatok
bensősége menthetetlenül odavész*

Szemérem ?

Ki-ki tudja – remélem! –

azt, hogy mi a szemérem.

Szerintem – s ez lehet vitás –

csak nem jó a világítás.

Égeraracs, 1999. október 11.

*„A nagy dolgok megvalósítása
mindig nehézségekbe ütközik”
Brunelleschi Fülöp*

*Szinte magától értetődő
(szájhagyomány alapján)*

*Minden jó megoldás egyszerű, nem hamis:
ha fejét betörik, megáll a tojás is.*

Kispest, 2000. december 29.

„Akinék a hasa tele:
a tanulás nem kenyere”
népi bölcsesség

Szükségletfejlesztés
(emberi fogalmak)

*Boldognak senki nem születik,
ki tud s akar tenni eltökélten.
Mégis voltak boldogok eddig,
– egyházon kívül is – ahogy’ néztem.*

*A szükséglet lehet anyagi
vagy szellemi – már magasabb szinten.
E vágyat kielégíteni
törekszik ám az életben minden.*

Égeraracs, 2003. október 4.

Magyarázat

*A szentté avatás előtt van
a boldoggá nyilvánítás*

*„Ha az erő hiányzik is,
az akarat dicséretes”
Ovidius*

Tedd... !

*Ha kell, tedd magad, és ne nézz hátra,
ha pedig nem kell, akkor bízd másra!
Ha kedvvel végzed mindig a munkád:
szerencse pártol végül is hozzád.*

Égeraracs, 1996. október 10.

„Az élvezetes evés nem jelent
szükségképpen hízást is”
Magyar Elek

Teljesség nélkül

*A gyomor is egyéniség,
s mint ilyet tisztelni kell!
Ha jólesik, amit kíván,
az tápláló eledel.*

*Bizonyság a magyar gyomra:
nem szereti a tejet;
Világosan látszik így az
ázsiai eredet.*

Kispest, 2000. február 22.

Bízzál! de ne vakon

Tény

*Vezet a sors, ha akarsz,
hurcol akkor, hogyha hagyod.
Jutalom ez vagy büntetés,
'melyet kéz oszt: gondviselés.*

Égeraracs, 1996. október 3.

*„Az a valamennyire egész ember, kinek
könnyű a toll és nem nehéz a kasza”
Benedek Elek*

Törekedjél !

*Ha a törekvés
már a léted lesz,
Több telik tőled:
légy tökéletes!*

Égeraracs, 2002. július 22.

„Az ember szegény rokonai”
Darwin Károly Róbert

Törzsfjlődés

Nem volt élet mindig
itt, ezen a Földön,
Lassan alakult ki
sok-sok emberöltön.

Az első ósóceán
„Levesként” létezett,
Tartalmazva talán
az élő cseppeket.

Milyen volt a törzsfja
legősibb csirája?
Homályba vész még ma
a teljes családfa.

A törzsfja elkezdett
terebélyesedni,
Hajtásai nőttek
s csipkés levelei.

Előbb egysejtűek,
többsejtűek aztán;
Később szövetesek
tűntek fel a listán.

Utánuk a férgek,
majd ízeltlábúak;
S a puhatestűek
és gerinchúrosok.

Végül gerincesek
fejezik be a sort,
Így teszik teljessé
a fejlődési kort.

Olyan a leírás,
mint a történelem,
Hol a nemesi fát
visszavezethetem.

Törzsön belül adott
osztályok és rendek,
Típusok és fajok,
melyek a levelek.

Jöhet Földön túlról
életcsíra hozzánk
Arrhenius tudós
elvének alapján.

Vagy itt alakult ki
évmilliók alatt?
Nem lehet ezt tudni,
s mindig kétely marad.

Egyetlen sejtforma
tökély, mint szervezet,
Ehrenberg így mondta,
és igaza lehet.

Egy sejtből, több sejt lett,
változva így folyton;
Végül is az egyed
felépül ily módon.

Szent László pénzétől
sok idő eltelik,
Míg eljutunk – később –
végül az emberig.

Kispest, 1995. október 4.

*„A világ legtöbb dolgában
csak a módor számít”*

Retz Pál

Tudatában vagy ?

Tisztában légy,

ha vágy sodor,

hogy férfivá

tesz a módor.

Kispest, 2006. február 9.

*„Jobban élvezem a boldogságot,
mint az igazságot”*

D. Adams

Ügyeskedés
(szójáték)

*Ha ügyvédnek nincsen ügye,
akkor bizony ügyetlen;
Ám, ha akad egyetlen is,
együgyű lesz hirtelen;
Másra bízva azt az ügyet,
ügyefogyott helyesen.*

Égeraracs, 2005. október 19.

*„Könnyű sebet ejteni,
nehéz meggyógyítani”
népi mondóka*

Valóság

*Térképen és valóságban
Nápoly alatt ott van Mortì,
Az útikönyv fordításban:
„Nápolyt látni és meghalni.”*

Kispest, 2000. december 3.

*Akármilyen szinten
mértékkel jó minden*

Van különbség

*A testedzés egyéni,
a sport társas jellegű;
Kedvetelésből végezni
mind a kettőt nagyszerű.*

Égeraracs, 2001. június 12.

„Erős csak az,
'mi jó s igaz...”
Mária magyar királyné

Véges ?
(velőské)

Végtelen az energiánk?
Ha használjuk, egyre csak fogy,
s kiürülhet ládafiánk.
A jó gazda odafigyel.
Így számára fontos az, hogy
a lelket is tölteni kell!

Égeraracsa, 1998. november 1.

*„Sokat láss, hallj, keveset szólj!
Erre figyelj, s jegyezd meg jól!”
népi mondóka*

Vezérelv

*Tartsd magad magasan, ne járj soha alatt,
Jobb kevés jót tudni, mint sok haszontalant!*

Égeraracsa, 2002. július 7.

„A halottak többnyire jól kijönnek egymással.

Csak mi élők, mi marjuk annyira egymást”

Carpelan Bodó

Vigyázz ! mit mondsz

(velőské)

Lehet az, hogy ártatlan vagy.

Gonosz nyelvvél beléd szúrnak,

és a sértés páratlan nagy.

Bár kis tüske nem nagy tövis,

Mindegy, lelken mi vág utat:

a nyelv – tudd meg – néha öl is.

Égeraracsa, 1997. május 21.

Tartalomjegyzék

1995

Rímfaragóknak
Törzsfejlődés
Csillagtarokk
Kettős tagadás
Lovak (gy)
Szarvasmarhák (gy)
Juhok (gy)
Sertések (gy)
Kecskék (gy)
Baromfik (gy)
Kutyák (gy)
Macskák (gy)

1996

Az egészséges élet alapelve
Fenntartható fejlődés
Látható?
Őrizd!
Inkább küzdj!
Mit is akartam?
Ízlésformálás
Miért, teher Ő?
Lélektest
A semmi a valami
Tény
Tedd!
Csak jellem?
A giccs
Miénk lehet
A változókon öröklődés
Közvetett közhelyek közlése

1997

Rövidül
És tovább él...
Ha rám hallgatsz
Szemben az árral
Csakis akkor
Vigyázz! mit mondsz
Egyen-S?
Mondd, ó mondd!
Benned van?

2005

1998

Ölelés
Népi bölcsesség
Gaz-e a gyom?
Jótanács
Egy-sóval
Véges?
Egy-én
Fröccsvers

1999

Nem lesz...
Mást jelent
Megváltozott
Nem szebb?
Felemelt
Borok
Magyar kiváltság
Kis mennyiségtan
Az elemek – védszelleme
Hangterjedelmek
Felhőjáték
Reménytelen?
A tudás népe
Szemérem?
Büszke vagyok...
'Ki szelet vet ...

2000

Szellemi gyarapodás
Teljesség nélkül
Igazi házigazda
Más ág
Az utánzó
Összeeskábált fércmű
Melyik az igazi?
Érdemes?
A lelkiismeret ereje
Valóság
Rokoni kapcsolat 1 (gy)
Bakafütyürütyü
Mi a hibiszkusz?
Szinte magától értetődő
Ismert volt...

2001

Régi szavak
Pihegőkendő
Pecsenye, vagy sem?
Sallangmentesen
Van különbség
Hiányos hieroglifák
Pislákoló csillagokról
A HOLD a felelős
Háztűznéző – leánynéző

2002

Múlt és jövő
Magával vitte
Elkerülendő
Próbamunka
Kóborló kajlárok
Vezérelv
Törekedjél!
Napkeletnek
A szégyenlős magyar neve
Ahogy a magyar soha...
Aszúkészítés
Kutatásunk → kutatásunk
Rokoni kapcsolat 2 (gy)
Rokoni kapcsolat 3 (gy)
Megtéveszthet
Összefüggő tények

2003

Baráti jótanács
Bevésődhetne már
Értelmet ad
Szükségletfejlesztés
A bige

2004

A mese születése
Jegyezd meg!
Csillagimádat
S. O. S. magyarul
Elfér a folyamban
Eleink utazása

Elemek
Lelkiismereti kérdés
Ósi írásunk betűsora (gy)
Meglehetősen különb...
Ügyeskedés

2006

Tudatában vagy?
Kozmikus kölcsönhatások ...
Rokonértelmű szavaink
Kárhozatos kiadások
Szellemes szóképek
Klasszikus fejtörő
Fejtörő 1

2007

Fejtörő 2
Fejtörő 3
Fejtörő 4
Fejtörő 5

2008

Bábel tornya tehet róla

2010

Értékelés a művészetben

2011

Fejtörő 6

2012

Fejtörő 7
Fejtörő 8
Fejtörő 9
Fejtörő 10
Fejtörő 11
Fejtörő 12